

Odborový svaz ECHO, se sídlem náměstí Winstona Churchilla 1800/2, Žižkov, 130 00 Praha, IČ: 00225444, zapsaný ve spolkovém rejstříku Městského soudu v Praze pod sp. zn. L 4370, ID datové schránky: 8nni7c

Stanovisko Odborového svazu ECHO k situaci ve společnosti DEZA, a.s. při vyjednávání kolektivní smlouvy na rok 2018

V chemické společnosti **DEZA, a.s.**, Masarykova 753, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí historicky působí **Základní organizace Odborového svazu ECHO při DEZA, a.s. Valašské Meziříčí**, IČ: 18055010, se sídlem Masarykova 753, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí, zapsaná ve spolkovém rejstříku u Krajského soudu v Ostravě v oddílu L, vložce 17260 (*dále také jen „ZO DEZA“*).

Od října 2017 ZO DEZA vyjednávala se zaměstnavatelem podnikovou kolektivní smlouvu na rok 2018. Vyjednávání se přeneslo do roku 2018, neboť účastníci nedospěli k dohodě o navýšení mezd a směnového příplatku. Do kolektivního vyjednávání se začalo vměšovat tzv. „seskupení členů OS KOVO“ při regionálním pracovišti OS KOVO ve Zlíně (*dále také jen „seskupení členů OS KOVO“*), které prostřednictvím některých zaměstnanců vyhrotilo situaci do otevřeného sporu se zaměstnavatelem až do stádia vyhlášení stávkové pohotovosti od 22. 5. 2018 a hrozby stávkou. Zasloučení chemici si uvědomují rizika a obecné nebezpečí stávky v chemické továrně. OS ECHO a jeho základní organizace působící v DEZA, a.s. proto společně vyvinuly tlak na zaměstnavatele, který v mezidobí upravil nároky zaměstnanců vnitřním mzdovým předpisem. Výsledkem jednání byla dohoda o zvýšení mezd a směnového příplatku všech zaměstnanců, která byla stvrzena dne 31. 5. 2018 podpisem podnikové kolektivní smlouvy na rok 2018. Tím byl obnoven ve firmě sociální smír a ZO DEZA ukončila stávkovou pohotovost. Část zaměstnanců, podněcovaných Odborovým svazem KOVO, není s výsledkem kolektivního vyjednávání spokojena a Odborový svaz KOVO různými způsoby veřejně útočí na Odborový svaz ECHO a jeho organizační jednotku působící v DEZA, a.s.

Co je předmětem sporu mezi oběma odborovými svazy?

OS ECHO zjistil, že do procesu kolektivního vyjednávání v DEZA, a.s. se vměšuje tzv. „seskupení členů OS KOVO, RP OS KOVO Zlín“, které je **organizační jednotkou OS KOVO bez právní osobnosti a svéprávnosti**. Absence právní osobnosti a svéprávnosti znamená, že taková právnická osoba („seskupení členů OS KOVO“) nemůže v pracovněprávních vztazích se zaměstnavatelem jednat ani u zaměstnavatele kolektivně vyjednávat a být účastníkem kolektivního vyjednávání a pracovněprávních vztahů. Tuto právní otázku řeší občanský zákoník, zákoník práce i stanovy OS KOVO, a v roce 2017 k podmínkám působení odborové organizace u zaměstnavatele zaujal stanovisko i Nejvyšší soud České republiky. Na jejich základě Odborový svaz ECHO dospěl k závěru, že **OS KOVO, ani jeho organizační jednotky, natož pak organizační jednotka bez právní osobnosti a svéprávnosti, nemůže v chemickém závodě DEZA, a.s. působit** ve smyslu ustanovení § 286 zákoníku práce. Zde jsou právní argumenty.

Podle § 286 odst. 1, zák. práce jsou odborové organizace oprávněny jednat v pracovněprávních vztazích, včetně kolektivního vyjednávání podle zákoníku práce, **za podmínek stanovených zákonem** nebo sjednaných v kolektivní smlouvě. Tyto zákonné podmínky jsou uvedeny v § 286 odst. 2 a 3, zák. práce. Podle těchto ustanovení platí, že za odborovou organizaci jedná orgán určený jejími stanovami, a že odborová organizace působí u zaměstnavatele a má právo jednat, **jen jestliže** je k tomu oprávněna podle stanov a alespoň 3 její členové jsou u zaměstnavatele v pracovním poměru; kolektivně vyjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy může za těchto podmínek jen odborová organizace nebo její pobočná organizace, jestliže jí k tomu opravňují stanovy odborové organizace.

Nejvyšší soud k tomu uvádí ve svém rozsudku ze dne 21. 12. 2017, sp. zn. 21 Cdo 2622/2017, že „odborová organizace nebo její organizační jednotka je oprávněna u zaměstnavatele jednat a působit ve smyslu § 286 odst. 3, zák. práce v případě, že v jejich stanovách je uveden konkrétní zaměstnavatel nebo jestliže zaměstnavatel podniká v určitém oboru či odvětví, ve kterém odborová organizace podle stanov působí. Společnost DEZA, a.s. je ryze chemickou továrnou. OS KOVO je podle § 13 stanov OS KOVO jednotnou organizací kováků v České republice. OS ECHO je sdružení odborových organizací, které sdružují zaměstnance (mimo jiné) chemického průmyslu.

Podle § 14 Stanov OS KOVO se OS KOVO člení na organizační jednotky s **právní osobností** (těmi jsou základní organizace OS KOVO a Sdružení ZO OS KOVO) a **bez právní osobnosti** (a těmi je mimo jiné tzv. „**seskupení členů OS KOVO u jednoho zaměstnavatele evidovaných u RP OS KOVO**“). **Podle § 20 NOZ** je **právnícká osoba** organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož **právní osobnost zákon uzná**. Podle § 15 NOZ je **právní osobnost** způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti, a **svéprávnost** způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

Právně jednat se zaměstnavatelem, **kolektivně vyjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy** tedy může **pouze odborová organizace, která je právníckou osobou**, které zákon (§ 20 NOZ) přiznává právní osobnost a svéprávnost. Je nepochybné, že „**seskupení členů OS KOVO u jednoho zaměstnavatele evidovaných u RP OS KOVO**“ takové postavení nemá, neboť v organizační struktuře OS KOVO je pouze organizační jednotkou bez právní osobnosti, jak ze stanov OS KOVO jasně vyplývá.

Za daného stavu proto nemůže být pochyb o tom, že u zaměstnavatele DEZA, a.s., Masarykova 753, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí, může právně jednat se zaměstnavatelem, kolektivně vyjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy pouze odborová organizace sdružená v OS ECHO, která sdružuje zaměstnance v chemickém průmyslu, nikoliv Odborový svaz KOVO, který je jednotnou organizací kováků v České republice (ani jeho organizační jednotka), a už vůbec ne organizační jednotka OS KOVO bez právní osobnosti a svéprávnosti.

Poté, co Odborový svaz ECHO ve věci právně zasáhl, OS KOVO začal tvrdit, že „seskupení členů OS KOVO“ je vlastně základní organizací, jindy zase, že v DEZA, a.s. nepůsobí jejich organizační jednotka, ale přímo OS KOVO. Odborový svaz ECHO má nejméně 3 listiny, ze kterých zřetelně vyplývá, že ve společnosti DEZA, a.s. protiprávně jednalo o uzavření kolektivní smlouvy, a dokonce o stávkové pohotovosti a o případné stávce „seskupení členů OS KOVO“. Pouze díky zásahu OS ECHO a její ZO působící v DEZA, a.s., nedošlo k případným obrovským škodám, případně k haváriím a k ekonomickému ohrožení ZO OS ECHO a všech zaměstnanců. Je totiž nepochybné, že stávka, ke které KOVO směřovalo a jí hrozilo, by byla nezákonná a že kolektivní smlouva takto vynucená a sjednaná či uzavřená organizační jednotkou OS KOVO bez právní osobnosti a svéprávnosti, by byla neplatná.

Domníváte se, že OS KOVO nebo výše citované „seskupení členů OS KOVO“, by se měli k tomu, aby se podíleli na náhradě případných vzniklých škod v důsledku nezákonné stávky nebo zaměstnancům nahradili to, co by museli vrátit z neplatné kolektivní smlouvy, anebo by jim dopláceli mzdu, pokud by zaměstnavatel změnil čísla v mzdovém předpisu? Na tuto otázku není v tuto chvíli odpověď a OS ECHO nechtěl zaměstnance a své členy v DEZA, a.s. tomuto nebezpečí vystavit a jednal v souladu s platnou legislativou ČR a v souladu se svými stanovami.

Ve společnosti DEZA, a.s., stejně jako v mnohých dalších firmách, jsme připraveni hájit oprávněné požadavky našich členů i všech ostatních zaměstnanců. Lži, komploty, výmysly, podněcování, pokřikování a sprosté urážky z davu, a porušování nebo obcházení zákonů, nemá v OS ECHO místo a nikdy mít nebude. Náš způsob a metody prosazování oprávněných zájmů našich členů jsou známé, tvrdé a zásadové, ale solidní a slušné. Tyto hodnoty jsme připraveni hájit v krajním případě i formou sporu v regulích zákona.

V Praze dne 5. června 2018
Vedení OS ECHO